

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Sidosryhmät koulutusohjelmia kehittämässä

yhteenvetoa korkeakoulujen laatujärjestelmien auditoinneista
arviointiasiantuntija Touko Apajalahti
PEDA-forum, 16.8.2017

Tausta

Auditoinnin tarkastelussa laadunhallinta: *miten korkeakoulu ylläpitää ja kehittää toimintansa laatua.* Yhtenä auditointikohteena katsotaan lähemmin laadunhallintaa kolmessa koulutusohjelmassa tai vastaavassa tutkintoon johtavassa kokonaisuudessa.

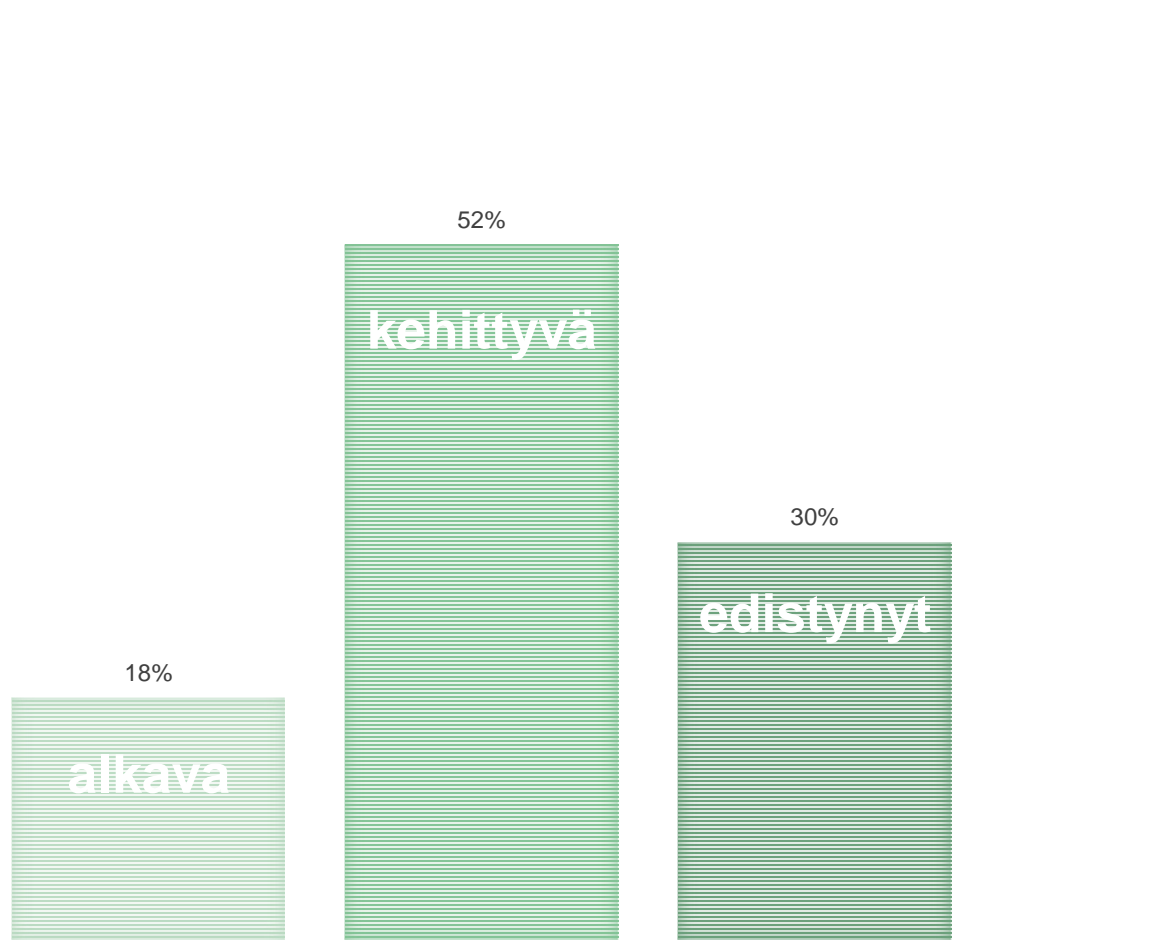
Esitys pohjautuu yhteenvetoon yhteensä 94 tutkintotavoitteisen koulutuksen näytöstä.

Auditointikriteeristö: Kun laadunhallinta on edistyneessä vaiheessa, ovat ulkoiset sidosryhmät *systemaattisesti mukana laatutyössä.*

Muistettavaa aineistosta

- **Auditointi pohjautuu korkeakoulun itsearvioinnissa esille tuomiin käytäntöihin ja auditointivierailulla tehtyihin haastatteluihin**
- **Auditointiryhmä nostaa auditointiraporttiin keskeisinä pitämään havainnot auditointikriteeristöön liittyen**
- **Yhteenvedo on tehty auditointiryhmien raporteista**

Laadunhallinnan kehitysvaiheet auditoiduissa koulutusohjelmissa

Millaista mukanaoloa?

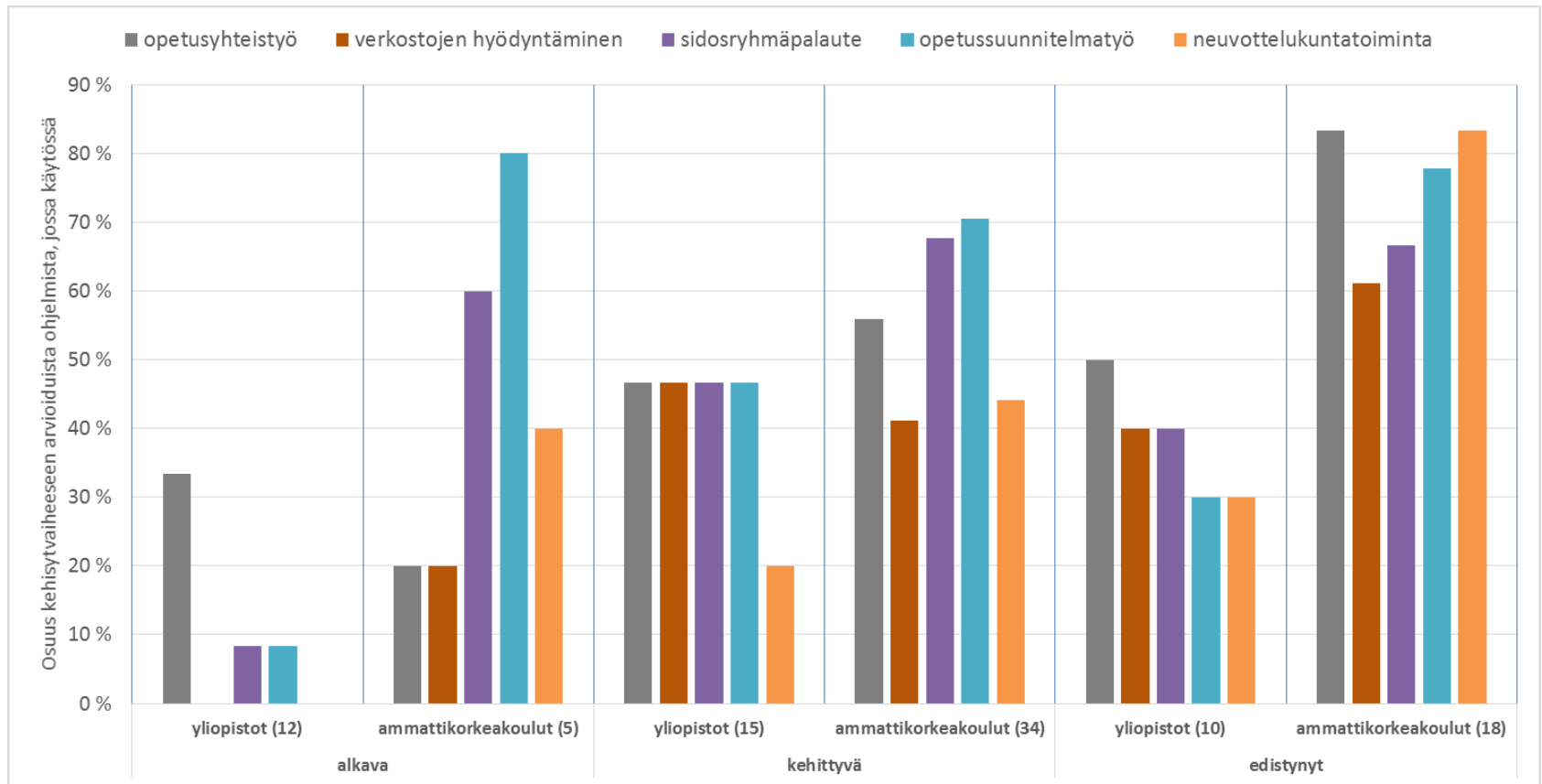

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Aineistosta tunnistettavat mukanaolon muodot

- **Neuvottelukuntatoiminta.**
- **Opetussuunnitelmauudistukseen osallistuminen.**
- **Palautteen antaminen.**
- **Henkilökunnan ja koulutusohjelman verkostot.**
- **Yhteistyö koulutuksen toteutuksessa.**

Mukanaolon muodot laadunhallinnan kehitysvaiheeseen mukaan

Neuvottelukuntatoiminta

- **Systemaattinen tapa ottaa sidosryhmiä suoraan mukaan laadunhallintaan**
- **Erityisesti ammattikorkeakouluissa usein käytössä**
- **Auditointiraporteissa nähdään yleensä positiivisena**
- **Pidetään erityisen hyödyllisenä silloin, kun neuvottelukunnalla selkeä tehtävä, esimerkiksi opetussuunnitelman käsittely**
- Vastaavasti neuvottelukuntatoimintaa koskevat auditointiryhmien suositukset kehottavat selkeyttämään neuvottelukuntien roolia ja systematisoimaan niiden toimintaa

Osallistuminen opetussuunnitelmatyöhön

- **Erityisesti isompien ops-uudistusten yhteydessä kertaluontoisesti tapahtuvaa suoraa osallistumista laadunhallintaan**
- **Edistyneen laadunhallinnan ohjelmissa monesti käytössä työkaluja: opetussuunnitelmatyöpajat, sidosryhmähaastattelut, kyselyt; lisäksi neuvottelukunnilla oma roolinsa käsittelyssä.**
 - Alkavan ja kehittyvän laadunhallinnan ohjelmissa sidosryhmien osallistuminen on monesti raporttien mukaan vähemmän systemaattista ja epäsuoraa, muussa yhteydessä saadun tiedon hyödyntämistä
- **Auditointiryhmät suosittelevat usein sidosryhmien tiiviimpää osallistamista ops-työhön**

Sidosryhmäpalaute

- **Suora laadunhallintaan osallistamisen tapa, jos palautetta kerätään suunnitelmallisesti**
- **Auditointiraporttien perusteella harvoin systemaattisesti käytössä**
 - Tyypillistä on, että sidosryhmäpalautetta saadaan yhteistyön ohessa, mutta hyödyntäminen on muistinvaraista
 - Suunnitelmallista palautteenkeruuta lähinnä opetusyhteistyöhön liittyen, esimerkiksi harjoitteluista tai opinnäyteprojekteista
 - Joitain hyvinä käytäntöinä esiin tuotuja suunnitelmallisia tapoja, kuten sidosryhmäkyselyt ja palautetilaisuudet
- **Suosituksien perusteella sidosryhmäpalautteesta saataisiin enemmän irti, jos palautetta pystyttäisiin keräämään ja hyödyntämään järjestelmällisemmin**

Verkostojen hyödyntäminen

- **Auditointiraporttien perusteella opettajien henkilökohtaiset verkostot muodostavat tärkeän, mutta laadunhallintaan osallistumisen kannalta epäsuoran ja epäsystemaattisen kanavan.**
- **Eryteisesti ammattikorkeakouluja koskevissa raporteissa opettajien verkostot nähdään työelämärelevanssin varmistajina ja edistyneen laadunhallinnan ohjelmissa näitä verkostoja pyritään järjestelmällisesti hyödyntämään kehittämisessä.**
- **Ohjelmatasolla esiin nousevat alakohtaiset verkostot, joiden kautta tapahtuu benchmarkingia korkeakoulujen välillä ja luodaan yhteyksiä alan työelämään. Tohtorikoulutuksen osalta myös viittauksia lakkautettuihin Suomen Akatemian rahoittamiin tohtorikouluihin.**
- **Suosituksissa auditointiryhmät ovat keskittyneet opettajien henkilökohtaisten suhteiden kautta saatavan palautteen parempaan hyödyntämiseen.**

Opetusyhteistyö

- **Koulutuksen toteutuksen kannalta jatkuvaa ja järjestelmällistä sidosryhmäyhteistyötä, mutta kehittämisen näkökulma jää usein epäsystemaattiseksi.**
 - **Tyypillistä vierailuluennoitsijoiden käyttö, sekä erityisesti ammattikorkeakouluissa työelämän hyödyntäminen oppimisympäristönä. Yliopistoissa mainitaan monesti väitösprosessiin liittyvä yhteistyö.**
 - **Osa ammattikorkeakouluista kehittänyt erityisiä opetuksen toimintamalleja, joissa sidosryhmillä on selkeä rooli koulutuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja kehittämisessä**
 - Nostettu raporteissa esiin lähes aina hyvinä käytäntöinä
 - **Raporteissa suositellaan yhteistyön kautta syntyneiden kontaktien parempaa hyödyntämistä kehittämisessä**
-

Aineiston herättämiä kysymyksiä

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

**Millaista olisi mielekäs
sidosryhmäyhteistyö
yliopistojen
koulutusohjelmien
kehittämisessä?**

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

**Miten hyödyntää
järjestelmällisesti
palautetta, joka saadaan
epäjärjestelmällisesti?**

Miten henkilökunnan verkostoista tehdään koulutuksen kehittämisen verkostoja?

**Voiko osallistuminen olla
myös kanava työelämän
uudistamiseen,
työelämärelevanttien
ohella/sijaan?**

Kiitos!

Lisää arviointitietoa:
karvi.fi

Seuraa Karvia Facebookissa:
facebook.com/fineec/

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS